

Jokkmokks kommun

Rektorn vid Östra skolan

Beslut för grundskola och grundsärskola

efter tillsyn av Östra skolan
i Jokkmokks kommun

Tillsyn i Östra skolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Jokkmokks kommun under våren 2013.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Östra skolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 23 och 24 april 2013.

Fakta om skolan

Östra skolan ligger i centralorten Jokkmokk och är Jokkmokks enda kommunala skola för årskurserna 6–9. Utbildningen omfattar grundskolans årskurser 6–9 och grundsärskola 1–9. Detta läsår går 172 elever vid skolan varav 2 i grundsärskola. Eleverna i grundskolans årskurser 1–9 är organiserade i årskursvisa klasser och grundsärskolan bedrivs integrerat i grundskolan. Den pedagogiska personalen arbetar i två arbetslag, 6–7 och 8–9, med var sin arbetslagledare. Dessa arbetslagsledare utgör tillsammans med rektorn skolans ledningsgrupp.

Samiska språket erbjuds förutom som modersmålsundervisning med tre varieteter även som språkval i två varieteter för alla elever.

Kunskapsresultat

Kunskapsresultaten för eleverna i grundskolans årskurs 9 avseende genomsnittligt meritvärde och andel elever som når målen i alla ämnen har under de senaste fyra åren legat lägre än genomsnittet i kommungruppen och i riket. Av de kunskapsresultat som redovisas år 2012 framgår att endast 75 procent av eleverna i årskurs 9 på Östra skolan nådde kunskapskraven i alla ämnen. Motsvarande siffra för kommungruppen var 76 procent och för riket 77 procent. Elevernars genomsnittliga meritvärde samma år var 201 jämfört med kommungruppen 205,5 och riket 211,4. Det finns också stora skillnader mellan flickor och pojkars måluppfyllelse på Östra skolan. Av flickorna nådde 83 procent målen i alla ämnen medan motsvarande siffra för pojkarna var 70 procent år 2012. Meritvärdet var samma år 220 för flickorna och 187 för pojkarna.

Skolinspektionen har inte tagit del av några kunskapsresultat från årskurs 6.

Helhetsbedömning

Skolinspektionen konstaterar att kunskapsresultaten vid Östra skolan i Jokkmokk är lägre än genomsnittet i jämförbara kommuner och i riket. Skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat är stora. Det är därför angeläget att skolan fortsätter sina ansträngningar att förbättra resultaten. För att öka elevernas motivation för lärande behöver lärarna i högre grad utgå från elevernas kunskaper, intressen och erfarenhet när de planerar undervisningen och i högre

grad anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Elevernas möjlighet att utöva inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt behöver förbättras. Som ett led i detta arbete behöver rektorn och lärarna se till att lärarna i samtliga ämnen eleverna får undervisning i klargör kunskapskrav och mål för utbildningen för eleverna. Vidare behöver lärarna i högre grad låta eleverna utvärdera undervisningen och använda utvärderingarna i det fortsatta planeringsarbetet. Skolan behöver också utveckla arbetet med att dokumentera elevernas kunskapsutveckling och kunskapsresultat i elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Detta för att eleverna ska få ökad kunskap om och inflytande över det egna lärandet och den egna utvecklingen. Skolans lärare behöver samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang samt se till att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Lärarna uttrycker att de var bättre på att samverka innan Lgr-11 infördes och att de har en ambition att bli bättre på det igen när de blivit mer trygga med kursplanerna i respektive ämne.

Rektorn har god kunskap om skolans inre arbete och tar ett tydligt ansvar som ledare av den pedagogiska verksamheten. Personalen uttrycker att de har stort förtroende för rektorn. Skolan och kommunen har under 2012 utarbetat en ny struktur för kvalitetsarbete som ännu inte genomförts fullt ut i grundskolan. Detta har, enligt rektorn, fått till följd att kvalitetsarbetet på Östra skolan har tappat fart. Med anledning av skolans låga resultat, att elever inte når kunskapskraven i de olika ämnena, är det viktigt att skolan dokumenterar och analyserar resultaten på såväl elev-, som grupp- och skolnivå för att systematiskt och kontinuerligt kunna utveckla skolans arbete, ompröva undervisningsmetoder i syfte att öka måluppfyllelsen. Skolinspektionen bedömer det angeläget att rektorn och lärarna i det fortsatta kvalitetsarbetet systematiskt följer upp och utvärderar måluppfyllelsen så att förändringar i måluppfyllelsen över tid synliggörs och åtgärder för ökad måluppfyllelse vidtas.

Ett viktigt led i att öka måluppfyllelsen är att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. Av tillsynen framgår att arbetet med att utreda elevers behov och att upprätta åtgärdsprogram behöver förbättras. Det är också angeläget att skolan i sitt kvalitetsarbete följer upp varje steg i arbetsgången kring elever i behov av särskilt stöd. Detta för att säkerställa att de utredningar som görs visar på elevers behov av särskilt stöd och möjliggör att rätt stöd kan sättas in. Rektorn behöver även övergripande och regelbundet följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges för att påvisa om insatserna fått avsedd effekt.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Jokkmokks kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Ämnenas syfte och kunskapskrav behöver klargöras för eleverna i samtliga ämnen eleverna får undervisning i.
- Undervisningen i olika ämnesområden behöver samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.
- Lärarna behöver samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge eleverna överblick och sammanhang.

Motivering

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för elever vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever vid Östra skolan framkommer att det varierar mellan de olika lärarna om de klargör vilka kunskapskrav eleverna förväntas uppnå i årskurs 6 och 9 och att flera lärare behöver förbättra detta arbete. Detta för att det ska blir tydligt för eleverna vad som förväntas av dem. Kunskapskrav läggs ut på skolans digitala webbaserade kommunikationssystem och en del lärare hänvisar elever till dessa texter och utdrag ur kursplaner. Elever säger att de läser men att de inte förstår, inte vet vad det betyder. Eleverna uppger vidare att lärarna ibland, men inte alltid, informerar muntligt om syfte och mål med undervisningen i början av ett arbetsområde och att det är vanligt att lärare mer pratar om vad de ska göra än om vilka kunskapskrav de ska nå. Några lärare uppger att de kontinuerligt påminner eleverna om vad de ska kunna eftersom de upplever att eleverna har svårt att ta till sig vad de ska kunna.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna måste se till att kursplanernas syfte och kunskapskrav klargörs för eleverna i samtliga ämnen eleverna får undervisning i.

Enligt läroplanen ska undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Vidare ska lärarna samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen och för att ge överblick och sammanhang.

I intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att skolan nu inte arbetar med ämnesövergripande arbetsområden som de gjorde tidigare med den förra läroplanen, Lpo-94. Anledningen till det uppges vara att lärarna vill sätta sig in i de nya kursplanerna först, bli säkra på det enskilda ämnet men att de har för avsikt att arbeta mer ämnesövergripande tillsammans när de blivit mer trygga med de nya kursplanerna. Syftet med den ämnesövergripande undervisningen är, enligt lärarna, att eleverna ska ges möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. De uttrycker också att de är medvetna om att de behöver samverka och samarbeta för att hinna med hela det centrala innehållet.

Skolinspektionen bedömer att lärarna vid Östra skolan måste arbeta mer ämnesövergripande så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet och får möjlighet till överblick och sammanhang.

Författning

Lgr 11, avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter

Lgr 11, avsnitt 1, Skolans uppdrag och avsnitt 2.2

Lgr 11, avsnitt 2.8

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Ge eleverna ett större inflytande över undervisningens innehåll och arbetssätt.
- Låta eleverna bidra med kunskaper och reflektioner kring undervisningen samt kontinuerligt ge eleverna möjlighet att utvärdera undervisningen.
- Se till att utformningen av inflytandet anges i planeringen av verksamheten och att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Motivering

Enligt skollagen och läroplanen ska elever ges inflytande över utbildningen. Inflytandet ska anpassas efter elevernas ålder och mognad. Läraren ska se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska tillsam-

mans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Intervjuade elever och lärare uppger att det i en del ämnen förekommer att elever och lärare diskuterar hur arbetet kan genomföras och där elevers initiativ tas tillvara, men det är mer kopplat till enskilda lärare än som en medveten strategi från skolans sida. När det gäller undervisningens innehåll och arbetssätt visar intervjuerna att inflytandet i flertalet ämnen är begränsat. Det eleverna kan påverka är främst redovisningsformen. Elever uttrycker att de sällan får var med och påverka, att lärare ofta säger att läraren själv måste styra planeringen för att de ska hinna med kursplanen. På frågan om lärare, innan ett nytt arbetsområde ska påbörjas, tar reda på vad eleverna redan kan om området och vad de är intresserade av säger eleverna och lärare att det sällan förekommer. I intervju med lärare och elever framkommer vidare att eleverna sällan ges möjlighet att utvärdera undervisningen. Lärare uttrycker att de brukar få kritik från centralt håll i kommunen för att eleverna inte har tillräckligt inflytande. Skolinspektionen vill poängtera att även i detta sammanhang behöver arbetet med att informera om samt förklara mål och kunskapskrav förbättras. Det är svårt att ta ansvar för och att kunna utöva inflytande över undervisningen om eleverna inte vet vad det är de ska lära sig. Det är skolans ansvar att se till att eleverna stimuleras att engagera sig i sin egen utbildning. Genom att i högre grad uppmuntra eleverna att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen kan de utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Detta är ett särskilt angeläget område att utveckla eftersom både rektorn, lärare och elever i intervjuer lyfter att det finns ett stort motivationsproblem bland eleverna, särskilt pojkarna, på Östra skolan.

Författning

4 kap. 9 § skollagen samt Lgr 11, avsnitt 1, Rättigheter och skyldigheter, avsnitt 2.3 och avsnitt 2.8

Trygghet och studiero

Bedömning

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Tydliggöra rutinerna för den anmälningsskyldighet till rektorn som gäller för personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling.
- Östra skolans plan mot kränkande behandling måste även omfatta rutiner för utredning vid misstanke om att någon i personalen utsatt en elev för trakasserier eller kränkande behandling.

- Tydliggöra för elever och deras vårdnadshavare vart de ska vända sig och hur de ska anmäla om någon utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dels ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling och dels ska det varje år upprättas en plan med en översikt över åtgärderna. Planen ska vidare innehålla en redogörelse för vilka av åtgärderna som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor.

I intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsoteam och elever vid Östra skolan samt av skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling framkommer att skolan bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Det bedrivs enligt planen ett förebyggande och främjande arbete. Kartläggning av situationen på skolan görs, och tas med i upprättandet av planen. Eleverna i den så kallade skolkonferensen, en grupp elever och föräldrar som regelbundet träffar rektorn, och elevrådet är med och tycker till om vad som behöver göras. I intervjuer framkommer att situationen på skolan upplevs av rektorn, lärare och intervjuade elever som lugn och trygg. Lärare uppges omedelbart vidta åtgärder som är befogade när incidenter uppstår för att eleverna ska kunna uppleva trygghet och studiero. Det framgår dock inte av planen att lärare eller annan personal skyndsamt ska kontakta rektorn när en elev upplever sig ha blivit kränkt, något som ska ske skyndsamt eftersom rektorn, enligt planen, är den som ska informera huvudmannen. Vidare saknas tydliga rutiner för utredning vid misstanke om att någon i personalen utsatt en elev för trakasserier eller kränkande behandling. Vidare är det, för att elever och deras vårdnadshavare ska veta hur de ska agera om någon utsätts för kränkande behandling, viktigt att de får information om vart de ska vända sig och hur de ska anmäla och att detta framgår i planen. Skolinspektionen vill också framhålla att det är viktigt att även ange vem som ska ansvara för de insatser som planeras och hur dessa ska följas upp och utvärderas. För stöd i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling hänvisas till Skolverkets allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10).

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att de kartläggningar och utredningar som görs visar vilka behov av särskilt stöd eleven har. Detta för att de åtgärder som vidtas ska bli relevanta och kan utvärderas.
- Se till att alla elever som behöver det får studiehandledning på modersmålet.
- Se till att erforderliga beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång fattas för eleverna i förberedelseklassen och för övriga elever med anpassad studiegång. Det ska tydligt framgå vari anpassningen består i samt hur anpassningen och åtgärdsprogram ska följas upp och utvärderas för att säkerställa elevens rätt till utbildning.
- Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång ska upprättas som separata beslut då det ska var möjligt att överklaga det enskilda beslutet.

Motivering

Enligt skollagen ska den som befarar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäla det till rektor. Rektor ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds samt att beslut fattas om åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Enligt intervjuer med rektorn, lärare och skolans elevhälsoteam är det vanligt att lärarna vid Östra skolan tillsammans i arbetslaget och med stöd av specialpedagogen resonerar kring hur de ska individanpassa undervisningen för att hjälpa elever som riskerar att inte nå målen innan en anmälan om behov av särskilt stöd görs till rektorn. Vid skolan finns tydligt utarbetade skriftliga rutiner för hur arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Samråd med elevhälsan sker regelmässigt. Rektorn ger oftast specialpedagogen i uppdrag att göra kartläggningar och utredningar samt att upprätta åtgärdsprogram tillsammans med mentorn i de fall rektorn beslutar om att åtgärdsprogram ska upprättas. Formella beslut om åtgärdsprogram ska upprättas eller inte fattas av rektorn.

Vid intervjuer framkommer dock en otydlighet kring hur processen kring särskilt stöd fungerar i praktiken. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är alltför allmänt hållna och anger inte på ett konkret sätt elevens behov och

vilka åtgärder skolan sätter in för att ge eleven särskilt stöd. De visar inte vilka ämnesspecifika förmågor den enskilda eleven behöver träna och inte heller vilka kunskapskrav i kursplanerna som eleven riskerar att inte uppnå. De åtgärder som beskrivs har karaktären av att eleven ska ta med datorn på lektion, få enskilt stöd, utan att precisera vad för sorts stöd, gå på bonustid, försöka själv i större utsträckning osv. I vissa fall kan det också ta lång tid innan åtgärderna utvärderas, vilket kan få till följd att värdefull tid går till spillo för eleven om åtgärderna inte visar sig ge förväntat resultat. I något fall finns inga uppgifter om när och hur åtgärdsprogrammet ska följas upp. I andra åtgärdsprogram anges datum för uppföljning men inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att uppföljningar av arbetet med särskilt stöd görs med täta mellanrum just för att skolan ska försäkra sig om att stödinsatserna ger effekt. Både rektorn och intervjuade lärare och specialpedagoger uppger att de är medvetna om att åtgärdsprogrammets kvalitet inte är bra och i intervju framkommer att anledningen till att detta är att utredningar som bättre visar på elevens behov behöver göras. Specialpedagogerna har just påbörjat en utbildning för att kunna göra utredningar som visar på elevens behov och ta fram bättre åtgärdsprogram.

Studiehandledning

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

I intervju med rektorn och lärare vid Östra skolan framkommer att det finns elever som inte får studiehandledning på sitt modersmål trots att de behöver det.

Beslut om särskild undervisning och anpassad studiegång

Om det finns särskilda skäl, får rektorn fatta beslut om att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp, särskild undervisningsgrupp, än den eleven normalt tillhör. Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får rektorn fatta beslut om anpassad studiegång som innebär avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Vid Östra skolan finns elever som är placerade i en särskild undervisningsgrupp, förberedelseklass, och har anpassad studiegång utan att rektorn fattat formella beslut om detta. Rektorn och lärare beskriver en verksamhet som anpassas för dessa elever och som bygger på att eleverna så snart det bedöms som möjligt deltar i undervisningen i den klass de tillhör. Först i de praktiskestetiska ämnena och sedan matematik och övriga teoretiska ämnen allt eftersom

det bedöms lämpligt för den enskilde eleven. Dessa elever saknar dock dokumenterad kartläggning och åtgärdsprogram samt beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Det finns också andra elever vid Östra skolan som har anpassad studiegång, främst i ämnena fysik eller kemi. Skolinspektionen vill poängtera att beslut om anpassad studiegång, särskild undervisningsgrupp ska upprättas på separata dokument och ingå som åtgärder i ett åtgärdsprogram då det ska vara möjligt att överklaga varje sådant beslut enskilt. För stöd i arbetet med åtgärdsprogram och elever i behov av särskilt stöd hänvisas till Skolverkets allmänna råd Arbeta med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd (SKOLFS 2013:8).

Författning

3 kap. 8-9 §§ skollagen samt Lgr 11, avsnitt 2.2

5 kap 4 § skolförordningen

3 kap. 9 § andra stycket, 11–12 §§ skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att lärarna ger eleverna skriftliga omdömen i förhållande till kunskapskrav i samtliga ämnen eleven får undervisning i.
- Se till att det i skolans individuella utvecklingsplaner framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och vårdnadshavaren samt informera rektorn. Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Vidare ska läraren också i planen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av några individuella utvecklingsplaner, IUP, med skriftliga omdömen från Östra skolan. De innehåller olika rubriker under vilka lärare fyller i kommentarer. Vilka kunskapskrav de arbetat med under de arbetsområden som behandlats i de olika ämnena och hur långt eleven nått framgår dock inte. Lärarna bör precisera vilka kunskapskrav de arbetat mot i

respektive ämne och ange vilka kunskapskvaliteter elev uppvisar. Omdömena innehåller också fler individuella kommentarer. Dessa kommentarer är dock inte alltid tydligt kopplade till kursplanernas kunskapskrav. Det saknas därmed en mer nyanserad beskrivning för att göra informationen om elevens kunskaper tydlig. Vidare saknas det i den framtidsytande delen i en del ämnen uppgifter om hur eleven ska göra för att uppnå kunskapskraven i kursplanen och vad skolan ska bidra med för att eleverna ska utvecklas så långt som möjligt utifrån läroplanen och kursplanerna.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Jokkmokks kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Tillsammans med personalen mer systematiskt följa upp och utvärdera skolans resultat så att både väl fungerande insatser och behov av förbättringar tydliggörs och åtgärder för utveckling kan vidtas.
- Kvalitetsarbetet måste dokumenteras för att kunna vara det stöd i utvecklingsarbetet det är tänkt att vara.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolan det vill säga att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna vid skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

I intervjuer med rektorn och personal vid Östra skolan framkommer att Jokkmokks kommun och Östra skolan nyligen har påbörjat ett förändringsarbete kring systematiskt kvalitetsarbete och dokumentation av detta arbete. Rektorn uppger att efter det att skolan slutat upprätta kvalitetsredovisningar har skolan tappat fart i kvalitetsarbete. De har nu behov av att få igång arbetet igen och upprätta rutiner för att få systematik i detta arbete. Rektorn uttrycker vidare att de mer systematiskt behöver analysera undervisningen i relation till måluppfyllelse och betyg för att få underlag till utvecklingsinsatser. Grunderna för ett sådant arbete uppges finnas och lärare och rektorn ger exempel på att lärarna i ämnesgrupper fått fundera över och dokumentera vad som behövs för att öka måluppfyllelsen i de olika ämnena och hur de ska gå tillväga för att åstadkomma ökad måluppfyllelse. Vid Skolinspektionens tillsyn saknar dock

Östra skolan till stor del systematiskt dokumenterade uppföljningar och analyser av resultaten på såväl elev-, som grupp- och skolnivå. Detta innebär att skolan till stor del saknar underlag för att systematiskt och kontinuerligt kunna utveckla skolans arbete, ompröva undervisningsmetoder i syfte att öka måluppfyllelsen.

Skolinspektionen har inte tagit del av någon skriftlig dokumentation av skolans kvalitetsarbete men utgår ifrån att utvecklingsarbetet ska leda till att skolan följer upp verksamheten med utgångspunkt i nationella mål och analyserar resultaten så att de får underlag till att besluta om åtgärder som leder till utveckling.

Enligt rektorn görs avstämningar av vilka elever som är i behov av särskilt stöd med berörd lärare och med elevhälsoteamet. Uppföljningar av elever i behov av särskilt stöd genomförs mestadels på individnivå. För att säkerställa att elever i behov av särskilt stöd får rätt stöd behöver rektorn se till att det särskilda stöd som ges regelbundet och övergripande följs upp och utvärderas. Detta är en viktig del av skolans systematiska kvalitetsarbete för att kunna påvisa om insatserna fått avsedd effekt, inte bara på individnivå utan även på skolövergripande nivå. Enligt Skolinspektionen är det också angeläget att skolan analyserar företeelsen att elever har anpassad studiegång och vad som kan göras för att undvika detta.

Skolinspektionen bedömer det angeläget att rektorn och lärarna i det fortsatta kvalitetsarbetet systematiskt följer upp och utvärderar måluppfyllelsen så att förändringar i måluppfyllelsen över tid synliggörs och åtgärder för ökad måluppfyllelse vidtas. För stöd i arbetet med systematiskt kvalitetsarbete hänvisas till Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98).

Författning

2 kap. 9 § och 4 kap. 4–6 §§ skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.8, Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Linnéa Forsberg och undervisningsråd Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Ulrika Svedmark
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).